

Monumentnummer*: 517026

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **22 augustus 2002**
Kadaster deel/nr **82730/110**

*Woonplaats**

Esch

*Gemeente**

Boxtel

*Provincie**

Noord-Brabant

*Kadastrale gemeente**

Esch

*Sectie**

B

*Kadastraal object**

Appartement aanduiding

Grondperceel

3062

*Omschrijving***

Inleiding.

Naast de reeds beschermde Sint-Willibrorduskerk staat de PASTORIE uit 1890. Het gebouw heeft elementen van het Neo-Classicisme en de Neo-Gotiek.

Beschrijving.

In baksteen opgetrokken, van knipvoegen voorziene eenlaagse pastorie op rechthoekige plattegrond onder wolfdak met haaks daarop tegen de rechterzijgevel een eveneens eenlaagse aanbouw met onder andere het voormalige koetshuis en een keuken onder zadeldak. De aanbouw is halverwege de zijgevel van de pastorie opgetrokken. Het overige deel wordt ingenomen door de later gebouwde overigens niet beschermde sacristie onder plat dak.

De pastorie heeft in de voorgevel vijf vensterassen, welke zijn doorgezet in kleine vensters in vierpassen in de architraaf, met centraal een gedeelde paneeldeur met bovenlicht met daarin een straalsgewijze, waaivormige roedeverdeling in gietijzer. Centraal in de 'waaier' een vierpas welke ook is toegepast in de vensters in de architraaf. Het bovenlicht heeft, evenals de overige vensters tenzij anders vermeld, aan de bovenzijde afgeronde hoeken. De deur is toegankelijk via een hardstenen tweetredige opstap.

Aan weerszijden van de deur twee zesruits schuifvensters met tweeruits bovenlichten. De vensters in de voorgevel zijn, in tegenstelling tot elders, geheel voorzien van een eenvoudige glas-in-loodvulling en hebben een hardstenen dorpel. De vensters hebben allen een met de afgeronde hoeken meegebogen strek. Tegen de voorgevel een hardstenen plint. Aan de bovenzijde van zowel de voor- als de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

achtergevel bevindt zich een gestucte architraaf met in de voorgevel vierpasvensters en aan de achterzijde rondvensters welke de zolderverdieping verlichten. Op het dak, gedekt met leien in maasdekking, een vernieuwde (ca. 1995) dakruiter en twee schoorstenen. Aan de dakvoet aan de voorzijde een geprofileerde mastgoot. Voor het pand een smalle stoep bestaande uit plavuizen. In de linker zijgevel, evenals de achtergevel met gecementeerde plint, twee vensters als in de voorgevel. Op de verdieping twee T-vensters met gedeeld bovenlicht. In de achtergevel vijf vensterassen met in de eerste een opgeklampte deur met ruitvormig luikje. In de tweede, vierde en vijfde as een venster als aan de voorzijde, echter met vernieuwde ongedeelde ramen. In de derde travee twee boven elkaar geplaatste rondvensters met gietijzeren kruisvormige tracering omgeven door een rollaag. In de rechter zijgevel op de verdieping drie vensterassen met in de eerste een opgeklampte deur welke toegang verleent tot het platte dak van de sacristie welke is opgetrokken tussen de pastorie en de kerk. Rechts van de deur twee vensters als in de linker zijgevel. De benedenverdieping wordt ingenomen door de sacristie. In de gevel van de aanbouw gericht naar de pastorie geheel links een uitgebouwd toilet met zowel aan de voor- als rechterzijde een opgeklampte deur met aan de voorzijde rechts daarvan een klein openslaand venster, beide onder strek. Tussen uitbouw en achtergevel van de pastorie een opgeklampte, gedeelde licht getoogde poort onder strek, eertijds de toegang tot het koetshuis. De passage tussen uitbouw en pastorie wordt overkapt door een luifel rustende op geprofileerde gietijzeren kolommen. In de linkerzijgevel van de aanbouw een klein vierkant venster onder strek en in de nok een rondvenster waarin de oorspronkelijke tracering ontbreekt. Het dak, gedekt met oud-Hollandse pannen, heeft hier een overstek. In de achtergevel van de aanbouw centraal een opgeklampte deur met bovenlicht met aan weerszijden een vierruits schuifvenster met tweeruits bovenlicht. In het interieur van de pastorie een L-vormige gang tussen voordeur en de aanbouw, belegd met gedecoreerde cementtegels in diverse patronen en een eenvoudig gestuct plafond. Meteen na binnenkomst aan weerszijden een kamer, toegankelijk via een paneeldeur. In de kamer links van de gang een stucplafond met lijsten en rozet. In de kamer bevindt zich een schouw met pilasters waarop een gestuct hoofdgestel rust. De kamer rechts van de gang is gemoderniseerd en voorzien van een verlaagd plafond. In beide kamers de 'zit-vensterbanken' met aan de binnenzijde van de vensters opvouwbaar paneelluiken.

In de achterkamer een gestuct plafond met rozet en een schouw voorzien van een gestucte ezelsrugboog met veelpassen en bekroond door een eenvoudige kruisbloem. Op de vloer nog de oorspronkelijke brede vloerplanken. De keuken is gewijzigd. Op de hoeken van de doorgangen naar de vertrekken en de trap een houten stootlijst. De verdieping is bereikbaar middels een trap met tussenverdieping. Op de bovenverdieping twee kamers met een plafond met eenvoudige gestucte lijst. Op een kamer aan de voorzijde een opgeklampte kast met geschilderde hout- en panelenimitatie.

In de aanbouw een gang met cementtegels en een keukenvertrek waarin een oude aanrecht een trap naar de zolderverdieping. De zolder heeft een gebint met boogspanten. De ruimte waar voorheen de rijtuigen werden gestald is gemoderniseerd.

Waardering.

De pastorie is van algemeen belang. Het gebouw heeft cultuurhistorische waarden als bijzondere uitdrukking van de ontwikkeling van het katholicisme in de Meijerij en als voorbeeld van de typologische ontwikkeling van de plattelandspastorie. Het is van belang wegens de architectuurhistorische waarden welke met name tot uitdrukking komen in de bijzondere menging van stijlmotieven en ornamentiek en het toepassen van architraafvensters. Het object is van belang vanwege de ensemblewaarden doordat het deel uitmaakt van een groter geheel bestaande uit een Heilig Hartbeeld en een kerk waarvan de toren reeds beschermd is. Tenslotte is het object van belang vanwege de gaafheid van zowel in- als exterieur.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Religieuze gebouwen

Kerkelijke dienstwoning

Pastorie(F)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument